

Kraków, 11 marca 2019 r.

RECENZJA

monografii (rozprawy habilitacyjnej) oraz dorobku naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego dr Joanny Dominowskiej w związku z postępowaniem o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk prawnych.

1. Uwagi ogólne.

Recenzja została przygotowana na podstawie art. 16 ust. 1 i ust. 2 oraz art. 18a ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.U. nr 65, poz. 595 ze zm.; dalej: u.s.n.t.n.), a także § 4 i 5 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 1 września 2011 r. w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego (Dz.U. nr 196, poz. 1165; dalej: r.k.o.) w związku z art. 179 ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. poz. 1669) oraz na podstawie uchwały Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów z dnia 4 września 2018 roku powołującej Komisję Habilitacyjną w celu przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego Pani dr Joanny Dominowskiej.

Zgodnie z art. 16 ust. 1 do postępowania habilitacyjnego może zostać dopuszczona osoba, która posiada stopień doktora oraz osiągnięcia naukowe lub artystyczne, uzyskane po otrzymaniu stopnia doktora, stanowiące znaczny wkład autora w rozwój określonej dyscypliny naukowej lub artystycznej oraz wykazuje się istotną aktywnością naukową lub artystyczną. Pani dr Joanna Dominowska wszystkie powyższe kryteria spełnia.

2. Ocena monografii (rozprawy habilitacyjnej).

2.1. Problem badawczy.

Pani dr Joanna Dominowska jako osiągnięcie naukowe w rozumieniu art. 16 ust. 1 u.s.n.t.n. wskazała opublikowaną w 2017 roku przez wydawnictwo Wolter Kluwer monografię „Prowadzenie działalności gospodarczej przez fundacje. Studium prawne.” Jako podstawowe



zadanie badawcze pracy Autorka wskazuje pytanie, czy fundacje mogą i powinny prowadzić działalność gospodarczą, a jeśli tak, to w jakim zakresie: czy tylko pomocniczym, czy też statutowym? Drugim celem pracy było zaproponowanie rozwiązań, które w prawie polskim powinny określać możliwości prowadzenia przez fundacje działalności gospodarczej. Autorka ograniczyła zakres poszukiwań do regulacji podlegających prawu polskiemu fundacji prawa prywatnego. Z zakresu rozważań wyłączone zostały fundacje prawa publicznego oraz fundacje o charakterze religijnym i wyznaniowym Autorka nie zajmuje się także regulacją prowadzenia na terytorium Polski działalności gospodarczej przez fundacje podlegające prawu obcemu oraz przez międzynarodowe organizacje pozarządowe.

Sformułowany problem badawczy monografii oraz zakres poszukiwań prowadzonych przez Panią dr Joannę Dominowską należy ocenić pozytywnie. Przede wszystkim fundacje nie są przedmiotem tak licznej i obszernej literatury jak inne typy osób prawnych (przede wszystkim spółki). Nadal jako wartościowe i zachowujące aktualność należy ocenić prace H. Ciocha i L. Steckiego. Z nowszych prac wymienić należy publikacje A. Kidyby oraz monografię K. Franczak. Dynamika rozwoju środowiska prawnego w Polsce powoduje jednak powstanie szeregu nowych problemów dotyczących fundacji, które wymagają rozwiązania. Zmienia się także waga poszczególnych zagadnień. Autorka trafnie zdefiniowała obszar prowadzenia działalności gospodarczej przez fundacje jako najbardziej aktualny i zyskujący praktyczne znaczenie problem związany z regulacją funkcjonowania fundacji. Realizacja tak sformułowanego problemu badawczego rzeczywiście pozwala na wzbogacenie dorobku polskiej dogmatyki prawniczej oraz wniesienie istotnego wkładu w rozwój nauk prawnych.

Dokonane przez Autorkę wyłączenia są w pełni uzasadnione. Ograniczenia badań do polskich fundacji prawa prywatnego jest odpowiednie z punktu widzenia zasad określania tematów prac o charakterze monograficznym. Specyfika fundacji prawa publicznego oraz fundacji wyznaniowych, a także ograniczony zakres w jakim prawo polskie może wpływać na funkcjonowanie fundacji działających zgodnie z prawem innych państw oraz na międzynarodowe organizacje pozarządowe powoduje, że zagadnienia związane z działaniem tych podmiotów należy potraktować jako odrębną problematykę wymagającą osobnego opracowania. W tym kontekście można wyrazić tylko jedno zastrzeżenie. Tytuł monografii został sformułowany w sposób ogólny i w związku z tym nie odzwierciedla on w pełni zakresu pracy, a w szczególności dokonanych przez Autorkę wyłączeń. Nie wydaje się, aby doprecyzowanie w tytule lub podtytule, że przedmiotem monografii jest regulacja polskich



fundacji prawa prywatnego stanowiło poważną trudność. Z drugiej strony można zrozumieć, że książka jest nie tylko dziełem naukowym ale także produktem wydawniczym, a z tego punktu widzenia rozbudowane tytuły nie koniecznie można uznać za zaletę.

2.2. Metodologia.

Dr Joanna Dominowska we wstępie rozprawy deklaruje zastosowanie trzech metod badawczych: metody prawno-dogmatycznej zastosowanej w obszarze prawa prywatnego, publicznego, w tym prawa konstytucyjnego, metodę komparatystyczną oraz metodę statystyczną. Deklaracja ta znajduje w pełni pokrycie w treści pracy. Ze zrozumiałych względów Autorka posługuje się przede wszystkim metodą prawno-dogmatyczną. Dr Joanna Dominowska udowodniła, że opanowała posługiwanie się tą podstawową metodą w pracy prawnika w stopniu niewątpliwe potwierdzającym jej umiejętność samodzielnej pracy naukowej. Argumentacja dr Dominowskiej jest spójna, logiczna i elegancko sformułowana. Autorka w sposób wnikliwy prowadzi egzegezę tekstu umiejętnie odwołując się do wykładni literalnej, argumentacji celowościowej oraz historycznej. Ta ostatnia jest istotna szczególnie z tego względu, że ustawa o fundacjach pochodzi jeszcze z pierwszej połowy lat osiemdziesiątych ubiegłego wieku i że wiele z podstawowych rozwiązań legislacyjnych przyjętych w tym okresie obowiązuje do dnia dzisiejszego. Pewne zastrzeżenia można sformułować w odniesieniu do sposobu doboru przez Autorkę literatury przy analizie problemów, które mają charakter ogólny i których znaczenie przekracza wąski zakres prawa fundacyjnego. Autorka niekiedy odnosi się do zdecydowanie zbyt wąskiego spektrum poglądów oraz wypowiedzi dogmatyki i judykatury. Przykładem takiej niedoskonałości przedstawionej rozprawy może być m.in. poruszony przez Autorkę problem dopuszczalności zastosowania przepisów o pełnomocnictwie do czynności dokonywanych przez członków zarządu fundacji (s. 247). Autorka w sposób uprawniony powołuje się na pogląd A. Kidyby wyrażony w komentarzu do ustawy o fundacjach. Pomija jednak całkowicie kontrowersje, które dotyczą problemu zastosowania przepisów o pełnomocnictwie do działania członków organu osoby prawnej oraz ewolucję poglądów orzecznictwa w tym zakresie. Podobnie na s. 246 autorka wyraża bez jakichkolwiek wątpliwości i zastrzeżeń pogląd, zgodnie z którym powołanie w fundacji organów nadzoru ułatwia egzekwowanie odpowiedzialności od członków zarządu. Poruszony problem odnosi się do efektywności działania organów nadzoru i nie jest specyficzny dla fundacji. Jest to element szerokiej debaty dotyczącej *corporate governance*, debaty która wnosząc z innych publikacji Autorki nie jest jej nieznaną. Pogląd



o skuteczności funkcjonowania odrębnych organów nadzoru jako narzędzia ochrony interesów interesariuszy osoby prawnej można uznać za kontrowersyjny. Przyjęcie tego poglądu z całą pewnością nie jest błędem, jednak skrótowe potraktowanie problemu efektywności funkcjonowania organów nadzoru można uznać za nadmierne uproszczenie. Sądzę, że ten fragment pracy wymagał zacytowania odpowiedniej literatury ilustrującej sprzeczne stanowiska oraz przynajmniej skrótowego uzasadnienia przyjętego poglądu. Wyrażone tu przeze mnie zastrzeżenia nie mają jednak podstawowego charakteru i nie zmieniają pozytywnej oceny rozprawy Pani Dominowskiej jako znaczącego osiągnięcia naukowego.

Drugą co do znaczenia metodą badawczą zastosowaną przez Autorkę jest metoda komparatystyczna. Autorka odnosi się przede wszystkim do prawa amerykańskiego, niemieckiego, austriackiego i szwajcarskiego. Obecne są także odniesienia do prawa belgijskiego, duńskiego, francuskiego, hiszpańskiego i holenderskiego. Można wyrazić żal, że Autorka nie poświęciła więcej uwagi prawu Liechtensteinu, które reguluje fundacje odgrywające ważną rolę w życiu gospodarczym w Europie. Świadczy o tym dobitnie np. komentarze do prawa Wielkiego Księstwa wydane w Niemczech dla niemieckiego czytelnika (np. J. Gasser, *Liechtensteinisches Stiftungsrecht Praxiskommentar*, wyd. 1: 2013 r., wyd. 2: 2019 r.). Wobec bardzo szerokiego spektrum porządków prawnych analizowanych przez Autorkę trudno tę uwagę potraktować jako poważne zastrzeżenie. Rozważania komparatystyczne nie są w analizowanej pracy dekoracją lub tylko demonstracją erudycji Autorki. Odwołania do prawa austriackiego, niemieckiego i szwajcarskiego tworzą szereg wartościowych wskazówek interpretacyjnych. Akty normatywne prawa obcego są także istotnym punktem odniesienia przy formułowaniu wniosków *de lege ferenda* (np. s. 346, 348, 350 itd.). Autorka nie jest przy tym niewolniczą naśladowczynią wzorów obcych. Umiejętnie wskazuje na specyfikę rozwiązań prawa obcego odróżniając uniwersalne elementy nadające się do recepcji w polskim porządku prawnym od tych, które ze względu na szczególne uwarunkowania wynikające z prawa obcego lub polskiego recepcji nie wymagają. Recenzja nie może pominąć jednak pewnych nie w pełni wykorzystanych okazji do zastosowania metody komparatystycznej. Na s. 107 Autorka wyraża stanowisko, zgodnie z którym obowiązująca redakcja art. 1 u.f. wyklucza powołanie fundacji, których celem jest wyłącznie prowadzenie przedsiębiorstwa, ponieważ prowadzenie działalności gospodarczej uważa się za cel ściśle prywatny. Na poprzedniej stronie dr Dominowska przedstawia jednak spójną argumentację przyjmowaną na gruncie prawa niemieckiego, zgodnie z którą prowadzenie przedsiębiorstwa jest celem wykraczającym poza interesy prywatne. Autorka niestety zbyt syntetycznie



przedstawia uzasadnienie stanowiska, zgodnie z którym ta argumentacja nie może być przyjęta na gruncie prawa polskiego. Proste odwołanie się do redakcji art. 1 u.f. nie wydaje się wystarczające.

Metodą stosunkowo najmniej wykorzystaną w pracy jest metoda statystyczna oraz empiryczna. Jest to uzasadnione ze względu na sformułowany problem badawczy, dla którego rozwiązania zastosowanie tych metod może mieć wyłącznie znaczenie pomocnicze. Przytoczone przez Autorkę dane statystyczne oraz liczne przykłady z praktyki są jednak niewątpliwie wartościowym wzbogaceniem pracy.

Praca wykorzystuje bogatą literaturę krajową i zagraniczną. Jest to łącznie około 200 pozycji, co zważywszy na stosunkowo szczupły dorobek literatury poświęcony specyficznym prawnym zagadnieniom funkcjonowania fundacji, należy uznać za liczbę uzasadnioną. Autorka korzysta z licznych pozycji literatury niemieckiej, amerykańskiej i austriackiej. W stosunku do bibliografii można sformułować dwa zastrzeżenia. Pierwsze dotyczy pominięcia monografii K. Franczak, *Zarząd fundacji z 2014 roku*. Spośród nowszych prac jest to najobszerniejsza rozprawa poświęcona problematyce organów fundacji. Jej pominięcie osłabia z pewnością warsztatową poprawność wywodów Autorki w rozdziale piątym. Praca K. Franczak jest ważna także ze względu na zaproponowaną w niej metodologię wykładni przepisów ustawy o fundacjach oraz dopuszczalności stosowania analogii z regulacji innych typów osób prawnych. Z tego powodu bez względu na zaaprobowanie lub odrzucenie tych propozycji byłby to wartościowy punkt odniesienia dla pracy Autorki. Druga uwaga dotyczy literatury zagranicznej. Dr Joanna Dominowska wykorzystuje szerokie spektrum literatury niemieckiej, austriackiej, szwajcarskiej i amerykańskiej. Pewien problem stanowi fakt, że jest to w znacznej części literatura opublikowana stosunkowo dawno (w latach siedemdziesiątych i osiemdziesiątych). O ile w odniesieniu do prawa austriackiego Autorka cytuje literaturę nową, to w odniesieniu do prawa szwajcarskiego i niemieckiego pomija nowsze publikacje na ten temat takie jak np. A. Schülter, *Stiftungsrecht* (wyd. 2: 2013 r., wyd. 3: 2016 r.). A. Kratz-Ulmer, *Anlagestiftung* (2016), U. Burgard, *Gestaltungsfreiheit im Stiftungsrecht* (2006) itd. Kiedy więc Autorka pisze, że w doktrynie i orzecznictwie szwajcarskim do dziś (sic!) trwa dyskusja, w jakim zakresie dopuszczalne jest tworzenie fundacji prowadzących działalność gospodarczą, a na poparcie tych słów powołuje publikacje z lat siedemdziesiątych (1975 r.), to trudno wywód taki uznać za w pełni przekonujący. Szwajcarskie prawo fundacyjne została w ciągu ostatnich lat kilkakrotnie znowelizowane (BG z 8. października 2004 r.



(Stiftungsrecht), in Kraft seit 1. Jan. 2006 [AS 2005 4545; BBI 2003, 8153, 8191], BG z 16. grudnia 2005 r. (GmbH-Recht sowie Anpassungen im Aktien-, Genossenschafts-, Handelsregister- und Firmenrecht), [AS 2007 4791; BBI 2002 3148, 2004 3969], BG z 25. września 2015 (Personalfürsorgestiftungen), [AS 2016 935; BBI 2014 6143 6649]). Odwołanie się do starszej literatury nie jest w związku z tym najlepszym rozwiązaniem. Trzeba jednak przyznać, że dr Dominowska mimo wskazanej wyżej słabości w doborze literatury zagranicznej nie popełniła błędów w analizie komparatystycznej, które podważałyby formułowane przez nią wnioski.

2.3. Struktura pracy.

Struktura pracy jest prawidłowa i pozwala na pełne przedstawienie argumentacji dotyczącej sformułowanych problemów badawczych. Praca składa się z siedmiu rozdziałów. W rozdziale pierwszym Autorka przedstawia zagadnienia ogólne, do których należy podstawowa charakterystyka fundacji jako szczególnego typu osoby prawnej oraz klaryfikacja najważniejszych pojęć używanych w pracy. Rozdział drugi do pewnego stopnia kontynuuje przedstawienie zagadnień ogólnych. Znalazły się w nim interesujące dane dotyczące liczby fundacji w Polsce, ich źródeł przychodu oraz motywacji podejmowania działalności gospodarczej przez fundacje. Autorka zestawia także w tym rozdziale podstawowe cechy i funkcje fundacji z funkcjami i cechami innych form prawnych takich jak stowarzyszenia, korporacje, fundusze itd. Rozdział kończą rozważania dotyczące roli fundacji w strukturze państwa i społeczeństwa oraz ich znaczenia dla procesów ograniczenia asymetrii pozycji kontraktowej uczestników obrotu. Rozdział trzeci dotyczy relacji między zakresem dopuszczalności prowadzenia działalności gospodarczej przez fundacja w kontekście konieczności spełnienia wymogów określonych przez art. 1 u.f. w odniesieniu do celu fundacji. W rozdziale tym Autorka zawarła także analizę konstrukcji publicznych przywilejów fundacji oraz nadzoru nad fundacjami. Są to rozważania potrzebne i związane ze sformułowaniem przez Autorkę problemem badawczym. Zastanawiające pozostaje jednak ich umieszczenie w rozdziale poświęconym relacji między statutowym celem fundacji a jej działalnością gospodarczą. Większy związek z obszarem wskazanym w tytule rozdziału trzeciego mają rozważania umieszczone w rozdziale czwartym dotyczące prowadzenia działalności gospodarczej jako sposobu realizacji celu fundacji. Rozdział czwarty poświęcony został znaczeniu działalności gospodarczej dla funkcjonowania fundacji. Zamieszczone tam analizy poświęcone są nie tylko motywom, dla których fundacje podejmują działalność



gospodarczą i jej zaprzestają, ale także wpływowi przywilejów publicznych fundacji na funkcjonowanie konkurencyjnego i sprawiedliwego rynku oraz wpływowi podziału, łączenia, przekształcenia i zniesienia fundacji na prowadzoną przez nią działalność gospodarczą. Ta ostatnia grupa zagadnień także nie mieści się zupełnie w temacie zakreślonym przez tytuł czwartego rozdziału. Kolejny rozdział poświęcony został wpływowi reguł dotyczących wewnętrznej struktury organizacyjnej i majątkowej fundacji na prowadzoną przez nią działalność gospodarczą. Rozdział szósty traktuje natomiast o fundacji jako inwestorze w innych podmiotach gospodarczych lub jako o uczestniku szerszych struktur gospodarczych np. grupy przedsiębiorców (holdingu, koncernu). Rozdział siódmy zawiera wnioski z pracy.

2.4. Wnioski.

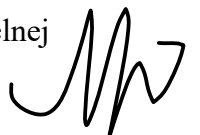
Praca zawiera jasne wnioski dotyczące sposobu interpretacji przepisów regulujących działalność gospodarczą fundacji oraz interesujące postulaty odnoszące się do potrzeby zmiany prawa fundacyjnego w Polsce. Wnioski te należy ocenić jako samodzielne, nierzadko nieszablonowe i twórcze. W szeregu przypadkach oryginalność rozważań Autorki polega nie tylko na sformułowaniu nowych argumentów przemawiających za tezami wypowiedzianymi już wcześniej przez innych autorów ale także na ukazaniu całkowicie nowych odpowiedzi dotyczących problemów wiążących się z funkcjonowaniem fundacji jako przedsiębiorców albo inwestorów. Praca pokazuje wyraźnie, że w warunkach polskich prowadzenie działalności gospodarczej jest najczęściej niezbędnym źródłem finansowania działalności fundacji. Autorka jednocześnie trafnie wskazuje na niebezpieczeństwa związane z uzależnieniem fundacji od finansowania przez administrację publiczną. Konstatacja ta w uzasadniony sposób wpływa na przychylną ocenę rozwiązań sprzyjających funkcjonowaniu fundacji jako przedsiębiorców. Autorka prezentuje jednocześnie ambiwalentną postawę w odniesieniu do połączenia przywilejów publicznych zagwarantowanych fundacjom z prowadzoną przez nie działalnością gospodarczą. Ostatecznie opowiada się za udzieleniem takich przywilejów fundacjom, które wprawdzie prowadzą działalność gospodarczą ale jednocześnie w stosunku do których obowiązuje zakaz dystrybucji dochodów z tej działalności. Jest to wniosek, który można uznać za trafny. Wprawdzie zakaz dystrybucji dochodów nie wpływa bezpośrednio na usunięcie przewagi konkurencyjnej, która wynika z udzielonych fundacjom przywilejów, wpływa on jednak na wyeliminowanie lub przynajmniej ograniczenia nadużyć wykorzystania fundacji do prowadzenia działalności gospodarczej.



Istotną wartość naukową mają sformułowane w rozprawie postulaty *de lege ferenda*. Autorka w interesujący sposób przedstawia koncepcję odrębnej kategorii fundacji gospodarczych. Autorka nie podjęła wprawdzie trudu zredagowania odpowiednich przepisów, jednak poziom szczegółowości jej propozycji należy uznać za odpowiedni. Przekonująca jest propozycja posłużenia się kryterium dopuszczalności lub zakazu podziału dochodu fundacji między osoby kontrolujące fundację. Niedopuszczalność czerpania osobistych korzyści z działalności fundacji jest okolicznością, która wpływa na motywacje podmiotów sprawujących zarząd takiej instytucji w sposób nadający jej szczególny status w stosunku do podmiotów działających na rynku w celu osiągnięcia korzyści dla podmiotów kontrolujących. Autorka jednocześnie zbyt mało miejsc poświęca mechanizmom, które miałyby uniemożliwiać pośrednie czerpanie korzyści z działalności fundacji. Efektywność zaproponowanego przez nią kryterium klasyfikacji fundacji zależy od stworzenia skutecznych mechanizmów w obszarze przeciwdziałania nadużyciom. Autorka nie precyzuje, czy powinny to być rozwiązania zaczerpnięte z konstrukcji przeciwdziałania ukrytym dywidendom w spółkach kapitałowych, czy raczej specyficzna konstrukcja fundacji jako osoby prawnej wymaga zastosowania specjalnych rozwiązań odmiennych niż te, które znajdują zastosowanie w odniesieniu do spółek kapitałowych. Dr Dominowska proponuje wprawdzie, aby to właśnie realizacja zakazu dystrybucji korzyści była głównym przedmiotem publicznego nadzoru nad działalnością fundacji, jednak jest to jedynie rozwiązanie instytucjonalne. Brakuje sformułowania kryteriów materialnoprawnych, które mogłyby przeciwdziałać ukrytemu transferowi korzyści. Interesujące i dobrze uargumentowane są natomiast propozycje Pani dr J. Dominowskiej dotyczące postulowanej konstrukcji przywilejów podatkowych fundacji, a także przedstawienie alternatywnego modelu regulacji fundacji, który zakłada całkowity zakaz prowadzenia działalności gospodarczej przez fundacje. Ten model pokazuje zdolność Autorki do elastycznego spojrzenia na analizowane problemy oraz umiejętność dostrzegania wartościowych rozwiązań w różnym kontekście regulacyjnym.

2.5. Ogólna ocena pracy.

W podsumowaniu należy stwierdzić, że przedstawiona przez Panią dr Joannę Dominowską monografia pt.: „Prowadzenie działalności gospodarczej przez fundacje. Studium prawne.” jest osiągnięciem naukowym, uzyskanym po otrzymaniu stopnia doktora, stanowiącym znaczny wkład Autorki w rozwój nauk prawnych w rozumieniu art. 16 ust. 1 u.s.n.t.n. Jest to praca bardzo dobra warsztatowo i metodologicznie, dowodząca opanowania techniki samodzielnej

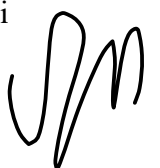


pracy naukowej przez Autorkę oraz formułująca dobrze uargumentowane wnioski stanowiące istotną nowość w polskiej refleksji nad regulacją funkcjonowania fundacji.

3. Ocena pozostałego dorobku naukowego Pani dr Joanny Dominowskiej powstałego po uzyskaniu stopnia doktora.

Pozostały dorobek naukowy Pani dr Joanny Dominowskiej opublikowany po uzyskaniu stopnia doktora składa się z 30 publikacji. Teksty Pani dr J. Dominowskiej zostały zamieszczona w prestiżowych czasopismach prawniczych i już sama ich ilość świadczy o tym, że wkład Autorki w rozwój nauk prawnych jest nie tylko zauważalny ale także istotny. Cechą tego dorobku, która rzuca się w pierwszej kolejności w oczy, jest jego różnorodność tematyczna. Pani dr J. Dominowska opublikowała teksty z zakresu prawa rzeczowego, rodzinnego, krajowego i międzynarodowego postępowania cywilnego, prawa konstytucyjnego, prawa samorządu terytorialnego, prawa własności intelektualnej, prawa spółek oraz prawa zobowiązań. Jest to cecha dorobku, którą należy ocenić pozytywnie. Autorka demonstruje swobodę poruszania się w różnorodnych obszarach regulacji prawnej, z których każdy wymaga nie tylko znajomości obowiązujących przepisów, literatury i orzecznictwa ale także opanowania specyficznej metody argumentacji, specyficznego systemu wartości oraz specyficznych uwarunkowań społecznych, gospodarczych i kulturowych danego sposobu regulacji. Wszechstronność dorobku Pani dr J. Dominowskiej w tym kontekście świadczy o wysokim poziomie jej umiejętności i znacznej wartości dorobku.

O wysokim poziomie tego dorobku świadczą także wysokie wymagania wydawnicze oraz prestiż przeważającej części dorobku wnioskodawczyni. Wymagający system z reguły anonimowych recenzji oraz polityka redakcyjna takich czasopism jak Europejski Przegląd Sądowy, Państwo i Prawo, Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego, Prace z Prawa Własności Intelektualnej, Ekonomia i Prawo są gwarancją wysokiego poziomu naukowego tekstów publikowanych w tych czasopismach. Dorobek Pani dr Joanny Dominowskiej obejmuje także teksty publikowane w języku angielskim. Są to wprawdzie teksty publikowane w czasopismach wydawanych w Polsce, jednak treść publikowanych tekstów jest atrakcyjna i wartościowa nie tylko z punktu widzenia debaty prowadzonej w Polsce ale także za granicą. Zdecydowana większość dorobku dotyczy prawa polskiego i opublikowana została w języku polskim. Nie umniejsza to znaczenia tych prac. Debata dotycząca prawa polskiego ma znaczenie przede wszystkim dla polskiego środowiska prawniczego. Zainteresowanie tymi

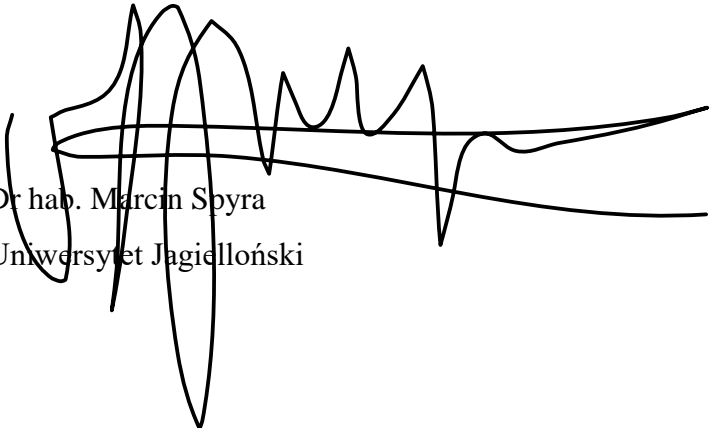


zagadnieniami za granicą jest znacznie mniejsze. Zdecydowanie rzadziej w zagranicznych czasopiśmiech poświęconych prawu państw Europy Środkowej ukazują się teksty, które wychodzą poza sprawozdania dotyczące nowych ustaw lub nowych orzeczeń. Nie może być wobec tego powodem do formułowania zrzutów, że testy Pani dr Joanny Dominowskiej zostały w zdecydowanej większości opublikowane w polskich czasopiśmiech w języku Polskim.

4. Ocena działalności dydaktycznej, popularyzatorskiej i współpracy międzynarodowej.

Dr Joanna Dominowska jest aktywna na polu dydaktyki jako adiunkt w Szkole Głównej Handlowej w Katedrze Prawa Gospodarczego, Kolegium Zarządzania. Jej doświadczenie we współpracy międzynarodowej to przede wszystkim sprawowanie funkcji Kierownika Centrum Prawa Brytyjskiego Uniwersytetu Warszawskiego. Działalność dydaktyczna, popularyzatorska i udział we współpracy międzynarodowej został opisany przez Panią dr Joannę Dominowską w załączniku 7 do wniosku habilitacyjnego. Należy go uznać za wystarczający z punktu widzenia wymogów stawianych w postępowaniu habilitacyjnymi.

W podsumowaniu stwierdzam, że Pani dr Joanna Dominowska posiada osiągnięcia naukowe uzyskane po otrzymaniu stopnia doktora, stanowiące jej znaczny wkład w rozwój nauk prawnych oraz wykazuje się istotną aktywnością naukową.



Dr hab. Marcin Sopyra
Uniwersytet Jagielloński